

องค์ความรู้จากเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายเดชา ขวัญอยู่
๒. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลด้านชุมพล อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด
๓. คำจำกัดความ : “เวลา” กับ “โอกาส”
เป็นสองอย่างที่ไม่เคยรอเรา
ถ้ามันมาแล้วไม่รีบคว้าเอาไว้
จะเป็นการยากที่จะได้พบมันอีกหน

๔. ประเด็นที่แสดงถึงความโดดเด่น

ความรู้เฉพาะสาขา " การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสับปะรด ปี ๒ "

พื้นที่ตำบลด้านชุมพล อำเภอบ่อไร่ เกษตรกรมีอาชีพทำสวนยางพาราเป็นอาชีพหลัก ก็มีการปลูกสับปะรดเป็นอาชีพเสริมอีกด้วย แต่สภาพพื้นที่อยู่ในประเภทไม่เหมาะสม (N) แต่ด้วยราคาของสับปะรดที่ดีอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรมีความสนใจปลูกสับปะรดเป็นอาชีพกันอย่างกว้างขวาง อีกทั้งเกษตรกรต้นแบบมีความสามารถในการผลิตสับปะรดปี ๒ ให้มีผลผลิตที่สูงกว่าปีแรก จึงทำให้เป็นต้นแบบในการผลิตสับปะรดของตำบลด้านชุมพล แต่สภาพปัญหาการผลิตสับปะรดของตำบล

ด้านชุมพล มีดังนี้

- ผลผลิตของเกษตรกรยังไม่ได้มาตรฐานรับรอง
- ผลผลิตในแต่ละรุ่นไม่สม่ำเสมอ
- ต้นทุนการผลิตสูง

แนวทางการพัฒนา : - การผลิตสับปะรดคุณภาพตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP พีช

- พัฒนาคุณภาพของผลผลิต
- ลดต้นทุนการผลิต

เทคนิคการเพิ่มผลผลิตสับปะรด ปี ๒

ขั้นตอนการเพิ่มผลผลิต

๑. หลังจากเก็บผลผลิตปีแรกแล้ว ทำการฉีดพ่นสารกำจัดวัชพืช เช่น ไดยูรอน โบรมาซิล และตัดแต่งทางใบ เพื่อรอกการผลิตในปี ๒
๒. เตรียมต้นโดยการใส่ปุ๋ยสูตรเสมอ ๑๕-๑๕-๑๕ หรือ ๑๖-๑๖-๑๖ เพื่อเร่งการเจริญเติบโตของหน่อ
๓. สังเกตหน่อสับปะรดที่พร้อมจะเร่งการออกดอก เช่น สะโพกใหญ่ นับจำนวนทางใบ (๘ ทางใบจากพื้นดิน)
๔. เร่งการออกดอกด้วยสารอีทีฟอน หลังจากนั้นฉีดพ่นฮอร์โมนเพื่อบำรุง เช่น จิบเบอเรลลิน แมกนีเซียม แคลเซียมคาร์ไบด์ หรือปุ๋ยเกล็ด หรือน้ำหมักชีวภาพ
๕. ทำการเก็บเกี่ยวหลังจากทำการเร่งการออกดอก
  - สับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย เก็บเกี่ยวหลังการเร่ง ๑๕๐ วัน
  - สับปะรดพันธุ์ตราดสีทอง เก็บเกี่ยวหลังการเร่ง ๑๒๐ วัน

เทคนิคการลดต้นทุนการผลิตด้วย " น้ำหมักชีวภาพ "

น้ำหมักชีวภาพ คือ การนำเอาพืช ผักผลไม้ สัตว์ชนิด ต่างๆ มาหมักกับน้ำตาลทำให้เกิดจุลินทรีย์ ทั้งที่เป็นประโยชน์ จำนวนมากซึ่งจุลินทรีย์เหล่านี้ จะไปช่วยสลาย ธาตุอาหารต่างๆ ที่อยู่ในพืช มี

คุณค่า ในแง่ธาตุอาหารพืชเมื่อถูกย่อยสลายโดยกระบวนการย่อยสลาย ของแบคทีเรีย หรือ จุลินทรีย์ สารต่างๆ จะถูกปลดปล่อยออกมาเช่น โปรตีน กรดอะมิโน กรดอินทรีย์ ธาตุอาหารหลัก ธาตุอาหารรอง จุลธาตุ

ปัจจุบันได้มีการเรียกขาน้ำหมักชีวภาพที่แตกต่างกันออกไป เช่น น้ำสกัดชีวภาพ ปุ๋ยน้ำ จุลินทรีย์ เป็นต้น และผู้คิดค้นวิธีการทำน้ำหมักชีวภาพขึ้นมาขณะนี้ไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ สูตร โดยเกษตรกรเองได้ทดลองทำและเรียนรู้นำไปใช้ กับพืชผลของตนเอง ก็ได้พบความมหัศจรรย์ของเจ้าน้ำหมักชีวภาพตัวนี้ว่า สามารถลดต้นทุนค่าให้พืชผลของตนเองเจริญเติบโตงอกงามขึ้นอย่างรวดเร็วในระยะเวลาไม่นาน หลังจากที่ได้นำน้ำหมักชีวภาพนี้แล้ว ผลผลิตที่ได้เพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง เนื่องจากนำมาใช้ฉีดพ่นแทนฮอร์โมนชุดที่มีราคาแพง จึงแสดงให้เห็นว่าน้ำหมักชีวภาพมีความสำคัญ และความจำเป็นต่อการทำการเกษตรปลอดภัยอย่างแท้จริง

วัสดุสำหรับการผลิตน้ำหมักชีวภาพ (จำนวน ๕๐ ลิตร)

๑.ปลา	๓๐	กิโลกรัม
๒.สับปะรด	๑๐	กิโลกรัม
๓.กากน้ำตาล	๑๐	กิโลกรัม
๔.น้ำ	๑๐	ลิตร
๕.สารเร่งซูเปอร์ พด.๒	๑	ซอง

วิธีทำ

๑.ละลายสารเร่งซูเปอร์ พด.๒ จำนวน ๑ ซอง ในน้ำ ๑๐ ลิตร ผสมให้เข้ากันนาน ๕ นาที

๒.ผสมปลา , สับปะรดและกากน้ำตาลลงในถังหมักขนาด ๕๐ ลิตร แล้วเทสารละลายสารเร่งซูเปอร์ พด.๒ ในข้อ ๑ ผสมลงในถังหมัก

๓.คลุมเคล้าหรือคนให้ส่วนผสมเข้ากันอีกครั้ง

๔.ปิดฝาไม่ต้องสนิท

๕.ใช้เวลาหมัก ๑๕-๒๐ วัน

อัตราการใช้ น้ำหมักชีวภาพ ๑ ลิตร : น้ำ ๑,๐๐๐ ลิตร

วิธีการใช้

- ในสับปะรด ฉีดพ่นระยะผลอ่อน ๑ ครั้ง
- ในพืชอื่น ฉีดพ่นที่ใบและลำต้น ๑๐ วันต่อครั้ง

สรุปองค์ความรู้ของนายเดชา ขวัญอยู่

การใช้สารกำจัดวัชพืชไม่ควรใช้ประเภทเผาไหม้และดูดซึม เพราะประเภทเผาไหม้จะทำให้สับปะรดตายและประเภทดูดซึมจะทำให้สับปะรดแคระแกร็น หยุดการเจริญเติบโต

การเร่งการออกดอกด้วยสารอีทีฟอน ควรทำในเวลากลางคืน เนื่องจากปากใบจะเปิดในเวลานี้ จะทำให้อัตราการติดดอกสูงขึ้น

สับปะรดพันธุ์ตราดสีทองจะติดดอกได้ดีกว่าสับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย หลังเร่งการออกดอกด้วยสารอีทีฟอน

การใช้น้ำหมักชีวภาพ ควรใช้ตามอัตราที่กำหนด ไม่ควรใช้เกินอัตรา เพราะจะทำให้สับปะรดไหม้หรือตายได้

การฉีดพ่นน้ำหมักชีวภาพในระยะผลอ่อนสับปะรด ไม่ควรฉีดพ่นหลังออกดอกเกิน ๖๐ วัน ไปแล้ว เพราะจะทำให้ผลสับปะรดแตก หรือบิดเบี้ยว ผิดรูปทรงได้ จะทำให้เสียราคา

หมั่นดูแลแปลงให้สะอาด ปราศจากวัชพืช เพื่อป้องกันการเข้าทำลายผลสับปะรดจากสัตว์ฟันแทะ เช่น กระจอก กระจ่าย เป็นต้น

๕. ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร ต้นแบบและการติดต่อ :

นายเดชา ขวัญอยู่ ผู้ใหญ่บ้านปะเตา ที่อยู่ ๑๒๐ ม.๖ ต.ด่านชุมพล อ.บ่อไร่ จ.ตราด

โทร : ๐๘๕-๐๘๔๕๗๙๗

๖. ข้อมูลผู้ถอดบทเรียน :

นายณฤทธิ์ สุโพธิวรรณ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ สำนักงานเกษตร

อำเภอบ่อไร่ โทร : ๐๘๑-๘๗๐๔๒๙๔

ภาพกิจกรรมศูนย์เรียนรู้

